

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3

Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. Ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. Ἄξιῷ δέ, ὦ βουλή, ἐάν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλεον εἶναι· ἐάν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. Πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Τι ακριβῶς θέλει να αποδείξει ο Μαντίθεος σχετικά με τα πολιτικά του φρονήματα και ποιες συγκεκριμένες κατηγορίες αρνείται;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου §§1-3

Ο ομιλητής, άνθρωπος με φυσική αναπηρία, μιλώντας στη Βουλή των Πεντακοσίων, προσπαθεῖ να διατηρήσει το δικαίωμα να λαμβάνει το ετήσιο χρηματικό επίδομα που χορηγούσε το δημόσιο ταμείο στους ανάπηρους και τους φτωχούς. Ακολουθεῖ το προοίμιο του λόγου.

Λίγο ακόμα και θα εξέφραζα την ευγνωμοσύνη μου, μέλη της βουλῆς, στον κατήγορο, που μεθόδευσε εναντίον μου αυτή εδώ τη δίκη. Διότι ενώ προηγουμένως δεν είχα αφορμή για να λογοδοτήσω για τη ζωή μου, τώρα, εξαιτίας του, μου έχει δοθεί. Και θα προσπαθήσω με τον λόγο μου να αποδείξω αφενός ότι αυτός ψεύδεται, αφετέρου ότι εγώ έχω ζήσει έως τούτη την ημέρα με τρόπο που αξίζει έπαινο παρά φθόνο. Γιατί έχω την αίσθηση ότι μεθόδευσε αυτή εδώ τη δίκη εναντίον μου όχι για κάποιο άλλο λόγο, αλλά από φθόνο. Ωστόσο, ένας που φθονεί αυτούς που οι άλλοι τους οικτίζουν, από ποιά αχρειότητα νομίζετε ότι θα κρατηθεί μακριά ένα τέτοιο πρόσωπο; Γιατί αν βέβαια με συκοφαντεί για χρήματα—. Αν πάλι με εκδικείται ως εχθρό του, ψεύδεται. Γιατί λόγω της αχρειότητάς του ποτέ έως τώρα δεν τον είχα ούτε φίλο ούτε εχθρό. Είναι ήδη σαφές, μέλη της βουλῆς, ότι με φθονεί, διότι, ενώ αντιμετωπίζω τέτοια συμφορά, είμαι πολίτης καλύτερος από αυτόν. Διότι έχω την άποψη πως πρέπει, μέλη της βουλῆς, να θεραπεύει κανείς τα ελαττώματα του σώματος με τα προτερήματα της ψυχῆς. Γιατί αν η σκέψη μου εξισωθεί με τη συμφορά και ζήσω ανάλογα την υπόλοιπη ζωή μου, σε τί θα διαφέρω από αυτόν;

Μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **συνήδη, διαβεβλημένοι, βεβιωμένων, καταστῆναι, ἐλπίζω.**

Μονάδες 10

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

1. Ο Μαντίθεος δηλώνει ότι σε κάθε περίπτωση χρωστά ευγνωμοσύνη στους κατηγορούς του.
2. Ο Μαντίθεος ελπίζει πως όποιος νιώθει εχθρικά για αυτόν, θα αλλάξει γνώμη μετά την απολογία του.
3. Ο Μαντίθεος έχει την αξίωση να επικυρωθεί η εκλογή του, αν αποδείξει ότι έχει φιλικά αισθήματα προς τη δημοκρατία και ότι έχει αναγκαστεί να συμμετέχει στους ίδιους κινδύνους με τους βουλευτές.

β. Να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. «**οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι**»: Σε ποιους αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «**οἵτινες**»; (μονάδες 2)
2. «**οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας**»: Σε ποια «**πολιτεία**» αναφέρεται ο Μαντίθεος; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς, *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, Λυσίας, 17*

Στο έργο του Διονυσίου *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων (ὑπομνηματισμοί)*, που δεν έχει διασωθεί ολόκληρο, φαίνεται πως ανήκαν πραγματείες για σημαντικούς αττικούς ρήτορες, μεταξύ των οποίων και ο Λυσίας. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, ο Διονύσιος προβαίνει σε θετική αξιολόγηση των προοιμίων των δικανικών λόγων του Λυσία.

Παρατηρώ ακόμα ότι ο ρήτορας χρησιμοποιεί όλους τους τρόπους που προτείνουν τα ρητορικά εγχειρίδια για το προοίμιο και που απαιτούν οι περιστάσεις. Άλλες φορές αρχίζει στο πρώτο πρόσωπο με αυτοέπαινο, άλλοτε με κατηγορίες για τον αντίδικο, αντικρούοντας αρχικά τις κατηγορίες εις βάρος του, αν τύχει να έχει κατηγορηθεί πρώτος. Μερικές φορές κερδίζει την εύνοια των δικαστών στο πρόσωπό του και στην υπόθεση, επαινώντας και κολακεύοντάς τους. Άλλοτε υποδεικνύει τη δική του μειονεκτική θέση και την πλεονεκτική θέση του αντιδίκου του και ότι ο αγώνας μεταξύ τους είναι άνισος. Κάποιες φορές παρουσιάζει την υπόθεσή του ως κοινού ενδιαφέροντος, σημαντική για όλους και τέτοια που αξίζει την προσοχή των δικαστών, ή γενικά επινοεί οποιοδήποτε άλλο επιχείρημα που μπορεί να ωφελήσει τον ίδιο και να μειώσει τον αντίδικο του.

Μτφρ. Φιλολογική Ομάδα «Κάκτου»

B4. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την **ορθή σημασία** της σύμφωνα με το αρχαίο διδαγμένο κείμενο:

A	B
1. βουλομένοις	α. σκέφτομαι β. θέλω
2. αίτιους	α. υπεύθυνοι β. ανεύθυνοι
3. ἐπιδείξω	α. επιδεικνύομαι β. αποδεικνύω
4. Ἀξιῶ	α. είμαι άξιος β. έχω την αξίωση
5. δέομαι	α. παρακαλώ β. φοβάμαι

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποια ελπίδα εκφράζει στο προοίμιο ο Μαντίθεος απευθυνόμενος στους βουλευτές και με ποια προϋπόθεση είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί;

Μονάδες 10

A1. Ποια αξίωση και ποια παράκληση απευθύνει ο Μαντίθεος στους βουλευτές; Με ποιες προϋποθέσεις;

Μονάδες 10

Απάντηση: Ο Μαντίθεος αξιώνει από τους βουλευτές να μην ωφεληθεί ο ίδιος καθόλου, αν αποδείξει τούτο μόνο, ότι δηλαδή νιώθει συμπάθεια για το παρόν πολίτευμα, τη δημοκρατία, και ότι έχει συμμετάσχει στους αγώνες γι' αυτήν όπως και οι βουλευτές. Αν ωστόσο αποδείξει ότι έχει επιπλέον ζήσει με μέτρο και ως εκ τούτου ότι διαθέτει το κατάλληλο ήθος, τότε και μόνον τότε παρακαλεί τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του ως βουλευτή, εφόσον δηλαδή αποδείξει ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Ρητορική Γ 14 1415a 22-34

Όπως φανερώνει και ο τίτλος, στα τρία βιβλία του έργου αυτού ο Αριστοτέλης περιγράφει τη ρητορική τέχνη, τα είδη και τα μέσα της. Εδώ αναφέρεται στο προοίμιο των ρητορικών λόγων.

Η ουσιαστικότερη λοιπόν λειτουργία του προοιμίου, το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του, είναι αυτό: να δηλώσει προς τα πού θα κατευθυνθεί ο λόγος (γι' αυτό και, αν το πράγμα είναι φανερό από μόνο του και το θέμα δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό, το προοίμιο δεν χρειάζεται καθόλου). Όλες οι άλλες μορφές προοιμίου που χρησιμοποιούν οι ρήτορες δεν είναι παρά θεραπευτικά μέσα και ταιριάζουν σε όλα τα είδη λόγου. Αυτά έχουν να κάνουν με τον ομιλητή, με τον ακροατή, με το θέμα, με τον αντίδικο: με τον ομιλητή και με τον αντίδικό του

όσα σχετίζονται με κάποια κατηγορία, είτε για να την αποκρούσει είτε για να τη διατυπώσει — φυσικά δεν είναι το ίδιο: αν ο ομιλητής είναι κατηγορούμενος και υπερασπίζεται τον εαυτό του, πρέπει να αρχίσει με την απόκρουση της κατηγορίας, ενώ αν είναι κατηγορός, πρέπει να διατυπώσει την κατηγορία στον επίλογό του. Ο λόγος είναι φανερός: αυτός που υπερασπίζεται τον εαυτό του, είναι ανάγκη, προκειμένου να παρουσιάσει τον εαυτό του στο δικαστήριο, να βγάλει από τη μέση όλα τα εμπόδια, και άρα είναι υποχρεωμένος κιόλας από την αρχή να αναιρέσει την κατηγορία· αυτός όμως που θέλει να διατυπώσει μια κατηγορία πρέπει να τη διατυπώσει στο τέλος, για να τη θυμάται ο ακροατής καλύτερα.

Μτφρ. Δ. Λυπουρλής

Επσημάνση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζει τόσο τη βασική όσο και τις επιμέρους λειτουργίες ενός προοιμίου. Στο αντίστοιχο χωρίο από το προοίμιο του *Υπὲρ Μαντιθέου* διακρίνονται καθαρά η κατεύθυνση του λόγου του Μαντιθέου, η εστίαση στον ομιλητή/κατηγορούμενο, η προσέγγιση του ακροατηρίου, το βασικό θέμα του λόγου, η αναφορά στον αντίδικο. Να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο χωρίο του προοιμίου δεν αναφέρεται ρητώς η κατηγορία παρά μόνο μέσω των επιδιώξεων του ομιλητή/κατηγορούμενου. Επιπλέον αξίζει να αναφερθεί ότι ο ομιλητής στοχεύει όχι απλώς στην αναίρεση της κατηγορίας, αλλά στη συνολική παρουσίαση της προσωπικότητάς του, πράγμα αναμενόμενο σε μια δοκιμασία.

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **είδηση, αχάριστος, νοημοσύνη, αιωνόβιος, ένδεια**.

Μονάδες 10

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **κατηγόροις:** Συνήθως ψωνίζει φρούτα και λαχανικά από τη λαϊκή
- **ἀναγκάζωσιν:** Το αεροπλάνο έκανε προσγείωση.
- **πεπραγμένων:** Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της έκανε την της άσκηση στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».
- **λόγους:** Είναι το αίτημά σου και δεν θα ικανοποιηθεί!
- **ἵππευον:** Επισκεφθήκαμε τον..... όμιλο της πόλης μας.

Μονάδες 10

Λυσίας, *Υπὲρ Μαντιθέου* §§2-3

Ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἑμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. Ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκώς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. Πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὥς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Με ποιες αναφορές στη δημόσια και την ιδιωτική του ζωή προσπαθεί ο Μαντίθεος να αντιστρέψει τις αρνητικές εντυπώσεις εις βάρος του;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, *Περὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία* §§1-3

Κατὰ τους κλασικούς χρόνους τὰ ιερὰ δέντρα περιφράσσονταν με ξύλινο φράχτη, που ονομαζόταν «σηκός» και ἐλέγχονταν τακτικά. Ὅποιοι προξενούσαν βλάβη στα δέντρα ἢ παραβίαζαν τον «σηκό» τιμωροῦνταν σκληρά. Ο λόγος του Λυσία «Ἀρεοπαγитικός» ἢ «*Περὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία*» γράφτηκε περίπου το 394 π.Χ. για να ἐκφωνηθεῖ ἐνώπιον του Ἀρείου Πάγου ἀπὸ κάποιον Ἀθηναῖο που εἶχε κατηγορηθεῖ ἀπὸ ἓνα συμπολίτη του ὅτι ἀρχικά ξερίζωσε μια ιερὴ ἐλιά και ἀργότερα κατὰστρεψε τον «σηκό» της. Ο κατηγορούμενος ἀντιμετώπιζε τον κίνδυνο ἐξορίας και δήμευσης της περιουσίας του.

Στο παρελθόν ἐνόμιζα, μέλη της βουλῆς, ὅτι ὅποιος ἤθελε μπορούσε να κοιτάει τη δουλειά του και να μην ἔχει οὔτε δίκες οὔτε «περιπέτειες». Τώρα ὁμως ἔχω βρεθεῖ τόσο ἀπροσδόκητα ἀντιμέτωπος με κατηγορίες και ἀδίστακτους συκοφάντες, ὥστε πιστεύω ὅτι και αυτοὶ που δεν ἔχουν ἀκόμα γεννηθεῖ πρέπει, αν γίνεται, να φοβούνται ἤδη για ὅσα πρόκειται να τους συμβοῦν. Διότι ἐξαιτίας ἀνθρώπων ὅπως αυτοὶ, οὖ κίνδυνοι ἀφοροῦν ἐξίσου και τους παντελῶς ἀθῶους και ἐκείνους που ἔχουν διαπράξει σωρεία ἀδικημάτων. (...) Και ἐνῶ αὐτός βρίσκεται ἐδῶ ἔχοντας καταστρώσει ἀπὸ καιρὸ την ἐπίθεσή του, ἐγὼ εἶμαι υποχρεωμένος, ἀκούγοντας για τις κατηγορίες την ἴδια στιγμή με ἐσάς που θα αποφασίσετε για την υπόθεση, να ἀγωνιστῶ και για την πατρίδα μου και για την περιουσία μου. Παρὰ ταῦτα, θα προσπαθῆσω να σας διαφωτίσω ἀπὸ την ἀρχή.

Μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος

B4. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ἑλληνική, ὅπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτήν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: **ἀηδῶς, μετρίως, δοκιμάζειν, ἐπεδήμουν, πολιτείας.** Μπορεῖτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της** (μέρος του λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλιση, χρόνο). **Μονάδες 10**

Λυσίας, *Υπὲρ Μαντιθέου* §§2-3

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον ἀριθμὸ που ἀντιστοιχεῖ σε καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αὐτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν εἶναι σωστή, ἢ τη λέξη «**Λάθος**», αν εἶναι λανθασμένη, με βάση το ἀρχαῖο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε ἀπάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του ἀρχαίου κειμένου που την ἐπιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος νιώθει αυτοπεποίθηση μπροστὰ στους βουλευτές.
2. Ο Μαντίθεος παραδέχεται ὅτι εἶχε ευνοϊκά συναισθήματα για το καθεστῶς των Τριάκοντα.
3. Ο Μαντίθεος θα ἀποδείξει ὅτι ἔχει δείξει μέχρι τώρα στη ζωή του ἐντιμότητα.

4. Ο Μαντίθεος ζητάει από τους βουλευτές να τον αθώσουν και να μην τον καταδικάσουν σε θάνατο.
5. Ο Μαντίθεος παραδέχεται ότι ζούσε στην Αθήνα κατά την περίοδο της τυραννίας μετά το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Ρητορική 1356a

Όπως φανερώνει και ο τίτλος, στα τρία βιβλία του έργου αυτού ο Αριστοτέλης περιγράφει τη ρητορική τέχνη, τα είδη και τα μέσα της.

Ο ρητορικός λόγος λειτουργεί πειστικά με τρεις τρόπους: άλλοτε μέσω του χαρακτήρα του ρήτορα, άλλοτε μέσω της συγκεκριμένης διάθεσης που δημιουργεί στην ψυχή του ακροατή και άλλοτε με τα αποδεικτικά ή φαινομενικά αποδεικτικά επιχειρήματα που περιέχει ο ίδιος. Με τον χαρακτήρα του ο ρήτορας πείθει όταν μιλάει με τέτοιον τρόπο ώστε ο λόγος του να τον κάνει αξιόπιστο· γιατί στους έντιμους ανθρώπους χαρίζουμε σε μεγαλύτερο βαθμό και με περισσότερη προθυμία την εμπιστοσύνη μας για όλα, βέβαια, εν γένει, τα θέματα, κατά τρόπο όμως απόλυτο για τα θέματα στα οποία δεν υπάρχει βεβαιότητα και μας αφήνουν περιθώρια αμφιβολίας. Και αυτό όμως πρέπει να προκύπτει από τον λόγο και όχι να είναι το αποτέλεσμα μιας καλής ιδέας που έχουμε από πριν για τον ρήτορα

Μτφρ. Δ. Λυπουρλής

B4. Να γράψετε μία **σύνθετη λέξη** της Νέας Ελληνικής, με **πρώτο συνθετικό** καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: **χρόνον, μόνον, πράγμασι, πλέον, λόγους**.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος δείχνει μεγάλη εμπιστοσύνη στον εαυτό του ότι θα μεταστρέψει τις αρνητικές σε βάρος του εντυπώσεις.
2. Ο Μαντίθεος προβάλλει τα δημοκρατικά του φρονήματα και τη συμμετοχή του στις στρατιωτικές δραστηριότητες της πόλης.
3. Οι αντίπαλοι του Μαντίθεου θεωρούν ότι στη ζωή του ακολούθησε το μέτρο.
4. Ο Μαντίθεος ζητάει από τους βουλευτές να παραβλέψουν το ήθος των κατηγορών.
5. Ο Μαντίθεος παραδέχεται ότι ζούσε στην Αθήνα κατά την περίοδο της τυραννίας μετά το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία §§55.3-4

Στο δεύτερο μέρος της πραγματείας του ο Αριστοτέλης περιγράφει τους διοικητικούς θεσμούς και τον τρόπο λειτουργίας του σύγχρονου του αθηναϊκού πολιτεύματος. Μετά το σύντομο προοίμιον, ο φιλόσοφος πραγματεύεται τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των κληρωτών και αιρετών αξιωματούχων και των υπαλλήλων της διοίκησης.

Όταν γίνεται η κρίση, ρωτούν: «Ποιος είναι ο πατέρας σου και σε ποιον δήμο ανήκεις και ποιος είναι ο πάππος σου, ποια η μητέρα σου και ποιος ο πατέρας της μητέρας σου και από ποιους δήμους;» Μετά τον ρωτούν αν συμμετέχει στη λατρεία του Πατρώου Απόλλωνα και του Ερκείου Δία και πού βρίσκονται τα ιερά τους. Ύστερα, αν έχει οικογενειακούς τάφους και πού βρίσκονται, έπειτα αν φροντίζει τους γονείς του και αν πληρώνει τους φόρους και αν έχει υπηρετήσει τη θητεία του. Αφού του απευθύνει (ο πρόεδρος) αυτές τις ερωτήσεις, του λέει: «Φώναξε τώρα μάρτυρες για όσα είπες». Και όταν παρουσιάσει τους μάρτυρές του, ρωτούν: «Έχει κανείς κάποια κατηγορία εναντίον του;» Κι αν υπάρχει κάποιος κατηγορος, το δικαστήριο του δίνει το λόγο και μετά ο κατηγορούμενος απολογείται. Ύστερα αποφασίζει η βουλή με ανάταση χειρών και στο δικαστήριο με ψήφο. Αν δεν παρουσιαστεί κατηγορος, γίνεται αμέσως η ψηφοφορία.

Μτφρ. Α. Παναγόπουλος

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **τυγχάνει:** Η των στόχων μας είναι βασική προϋπόθεση για να προοδεύσουμε.
- **διακείμενος:** Αυτό το δαχτυλίδι είναι οικογενειακό μας
- **πλέον:** Η των κατοίκων της περιοχής είναι αγρότες.
- **φαίνομαι:** Στην της θάλασσας υπήρχαν πολλά φύκια.
- **πολιτείας:** Ο Αθηναίος συνδύαζε τη θεωρία με την πράξη, σύμφωνα με τον Περικλή.

Μονάδες 10

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου **φαίνωμαι**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Ο ποδοσφαιρικός αγώνας είχε πολλές ενδιαφέρουσες
- Στην Επανάσταση του 1821, εκτός από τους επιφανείς ήρωες, υπήρχε και ένα πλήθος ηρώων.
- Δεν τον βρίσκω πουθενά, είναι εδώ και μέρες.
- Έκανε εντυπωσιακή και τράβηξε αμέσως όλα τα βλέμματα.
- δεν είσαι καλά ενημερωμένος, για αυτό προβάλλεις αυτές τις αντιρρήσεις.

Μονάδες 10